

enklingshensyn. Antagelsen har ikke betydning for de kvalitative konklusioner, som eksemplerne giver anledning til.

	Basis	Omlægning	Konjunktur
1. BFI	86	86	84
2. Afgifter	14	16	14
3. = 1+2: BNP	100	102	98
4. Overførsler	14	14	16
5. = 1+4: Grundlag for direkte skatter	100	100	100
6. Gns. Direkte skattesats	36%	34%	36%
7. = 5*6: Direkte skatter	36	34	36
8. = 2+7: Skatter og afgifter i alt	50	50	50
9. = 8/3: Skattetryk	50%	49%	51%

Betydning af beskatningen af overførsler

Skattepligten af overførslerne betyder, at grundlaget for de direkte skatter er forholdsvis upåvirket af konjunkturerne. En konjunkturedgang, som medfører faldende beskæftigelse og en stigning i antallet af overførselsmodtagere vil således ikke medføre samme relative nedgang i skattegrundlaget som i produktionen. Tabet af skattegrundlag udgøres således alene af forskellen mellem indkomsten som overførselsmodtager og indkomsten som beskæftiget.

Det betyder, at skattetrykket af denne grund vil have en tendens til at stige under en lavkonjunktur og til at falde under en højkonjunktur, *jf. også eksemplet i boks 1.*

Betydningen af private nettorenteudgifter og boligformue

Husholdningssektoren har samlet set negativ netto-kapitalindkomst, hvilket isoleret set bidrager til at reducere skattetrykket målt i procent af BNP.

I perioder, hvor husholdningernes finansielle formue reduceres som andel af BNP, vil det målte skattetryk derfor reduceres. Omvendt vokser skattetrykket i perioder med stigende finansiell formue som andel af BNP.

Skattetrykket påvirkes ligeledes af udviklingen i den private boligformue. Øges boligformuen opgjort som andel af BNP, vil dette – via ejendomsbeskatningen – forøge det officielle skattetryk.

Sammenfatning

Samlet set betyder disse forhold, at Nationalregnskabets skattetryk af en række grunde er følsomt over for forhold, som ikke nødvendigvis er udtryk for ændringer i skattebelastningen, herunder:

- Den skattemæssige behandling af indkomstoverførsler, herunder både konjunkturforhold og ændringer i lovgivning (f.eks. bruttoficering og indførelsen af arbejdsmarkedsbidrag).
- Skattebetalinger fra den offentlige sektor
- Betalingsforskydninger knyttet til pensionsopsparing og selskabsskat
- Skatternes fordeling på direkte og indirekte skatter
- Den tekniske udformning af støtte til for eksempel børnefamilier eller andre grupper eller formål. Denne støtte kan således være udformet som lempelser i beskatningen eller som tilskud og dermed højere udgifter.
- Udviklingen i privat formue og opsparing.

Hertil kommer, at konjunkturudviklingen kan indebære skift i sammensætningen af efterspørgselen, som kan påvirke den samlede skattebelastning. Eksempelvis er salget af biler både belagt med et meget højt afgiftstryk og endvidere særdeles følsomt over for de økonomiske konjunkturer. Det samlede afgiftstryk vil således være følsomt for størrelsen af det samlede bilkøb – og mere generelt